

Det finnes kanskje en prins i alle frosker. Nysgjerrige Maria kysser dem alle for å være sikker på ikke å gå glipp av drømmehelten. Foto: Julie Maske

NATURGLEDER MED BARN

Av Julie Maske

Det er ingen selvfølge at man har overskudd til å ta med barna på tur når helgen kommer, men med turkamerater i Barnas Turlag blir dørmila lettere å forsere. Til glede for både store og små.

Barnas Turlag? Hva er det?

En skeptisk venn så på meg med store øyne og var mer negativ enn hva godt er da jeg fortalte at vi skulle på tur med Barnas Turlag (BT). Han mente ungene hans er fornøyde med turer i nabolaget, sammen med andre barnefamilier de kjenner godt fra før.

– Jeg skjønner ikke vitsen med å dra på tur med folk man ikke kjenner. Også til fjells da. Unger gidder jo ikke å gå. Vi har et nettverk

av venner vi drar i skog og mark med, så han og gledet seg til mandag morgen på jobben. Min datter Maria sto og dro meg i jakken og så kom, mamma, vi må hjem og pakke.

Et helt år

Gjennom store deler av 2003 fulgte vi BT på ski, i kano og til fots rundt om i den trønderske fjellheimen. Maria var med som deltakende barn, jeg som delt turleder/assistent og fotograf. Vi fikk ikke mange turer, men helgene og dagsturene med BT ble store opplevelser for oss i året som gikk. Maria fikk muligheten til å utfolde seg i naturen, hun fikk nye venner og lærte seg å takle uvante situasjoner som å padle kano, ligge i lavvo med folk hun ikke kjenner, lage popcorn på stormkjøkken og mye, mye mer. BT er å

klatre, leke, løpe, le, padle, fiske, steke pinnebrød og finne skatter under hver en busk og overraskes over maurenes byggeferdigheter.

Turene med BT er lagt opp enkelt, uten mye program. Hver tur har sin egen turleder og en assistent. På alle turene vi har vært med på, har det vært forventet at også deltakerne skal delta. Ingen får servert turglede og opplevelser på et fat, men er med på å skape resultatet selv. Det betyr at en vellykket tur er avhengig av at alle som deltar, både små og store, må være mer begeistret enn min skeptiske venn. Her har jeg prøvd å beskrive hvordan for-skjellige turer med BT kan fortone seg. Men husk, alle er forskjellige og avhengige av ens egen entusiasme og humør. Turglede kommer ikke seilende på en fjøl, det er en del av å være innstilt på å være på tur med andre og se felles glede i delte opplevelser.

Vinterferie på Gjevilvasshytta

– Kor arti' herre e, sa ti år gamle Anne på vinterferie tur til Gjevilvasshytta. Hele gjengen dro ned til Gjevilvatnet for å isfiske, i minus ti grader og knirkende snø. Godt kledd, beskyttet mot kulden med doble votter og ullundertøy, laget vi basecamp i en skrånning ved Gjevilvatnets bredd. Der tente vi bål, stekte pinnebrød og pølser og drakk varm kakao, mens vi på skift boret hull i isen og prøvde fisket.

Bål er det alltid tid til på tur med Barnas Turlag. Her er det steking av pinnebrød under isfiske på Gjevilvatnet under vinterferien på Gjevilvasshytta. Foto: Julie Maske

Åse og Audun hadde prøvd før, mens for Maria og de andre var det første gang. Sammen kunne de tre mark og vente i spennig ved de små hullene, pilke opp og ned og få neglesprett på tær og hender.

– Vi er kalde, men gir oss ikke, sa Åse da en liten, mager ørret var dratt opp av isen og solen hang lavt over fjellene.

Heldigvis klarte vi å lokke ungene hjem med tanken på rømmegrøt og spekemat til middag. Og etter maten var det fritt fram til å leke gjemsel i hele hytta, eller gå kveldstur under stjernespekket himmel og lære alt om å ta Karlsvogna i Melkeveien.

Med kano over Svorksjøen

I begynnelsen av juni var det duket for familietur med kano til Svorksjøen. En ting er å dra på familiehelg til en turistforeningshytte, noe ganske annet er det å pakke kanoer, lavvoer, mat og unger inn i bilen for å dra på kanotur. På ei hytte har man komforten i en seng, ofte noen som tilbereder maten og sofaer man kan slange seg i. Drar man på tur uten alt dette, er det ingen selvfølge at nattesøvnen er sikret, men kjøttet smaker bål og turen ned til vannkanten er ikke lengre enn at tannpussen er fort gjort.

Den aller største utfordringen på kanotur med sammenleggbare kanoer er å sette dem sammen, og få dem på vannet. Voksne slet seg

Audun klar for vannet. Foto: Ane Nytrø Heimly

svette mellom regnbygene med å få stenger til å passe inn i presenninger, og få det hele til å se ut som båter.

– Marit, det der ser mer ut som et sammenrast hus, sa Marius og lo av den grønne haugen som snart skulle frakte ham over innsjøen. Sammen med de andre ungene dro han av

gårde for å spille fotball og lære navnene på hverandre, og lot mødre og fedre slite enda en times tid.

Synet av flåten som endelig kunne sjøsettes var super, en blanding røde og grønne farkoster med passasjerer klemt inne i små og større redningsvester. De er obligatoriske, men ikke alltid like behagelige å ha på. Og så var det padlingen, en voksen bak og foran i båten, ungene i midten. Hvordan stikke åren i vannet og dra båten fremover i jevn takt, og samtidig holde styr på at alle holder seg innenfor rekka?

I forskjellig tempo kom gruppa etter hvert over til den andre bredden, støle i armer og såre i rumpa etter den nye erfaringen. Å dra på kanotur er ikke noe de aller fleste bare gjør, det krever båt, mot og overskudd. Men når noen andre arrangerer, er det morsomt å prøve noe helt nytt. Vi hadde ingen forventninger, annet enn at vi ville ut i båt og være motor sjøl. Slik var det med de andre familiene som var med på turen også, og fellesskapet rundt den nye erfaringen var fin. Vi padlet så langt vi kom, stoppet der ungene ville, badet og grilllet pølser, poppet popcorn, stekte pannekaker og drakk kaffe mellom de varme juni-regnbygene.

Kanotur på Svorksjøen gir ørret til stekepanna. Foto: Marius Solberg

Under familiehelgen på Storerikvollen er ungene i full aktivitet hele tiden, og de er flinke til å sysselsette seg selv når foreldrene trenger en kaffepause.
Foto: Thea Kvam

Opplæring i bruk av kart og kompass på toppen av Blåkkåkleppen ved Storerikvollen.
Foto: Julie Maske

Familiehelg på Storerikvollen

Rett etter skoleårets slutt var det tradisjonen tro familiehelg på Storerikvollen. Hele hytta var reservert for barn, foreldre og besteforeldre, som slik fikk anledning til å åpne sommersesongen i høyfjellet. Hytta var base for to dagers aktiviteter i området rundt.

Første mål er Blåkkåkleppen, vel en kilometer fra Storerikvollen. Uten andre turkamerater kan det være langt å komme seg dit, men i

hard konkurranse med helgas nye kompiser er toppen lett å nå. Det går over stokk og stein, rett opp, så mødre, fedre og turledere må kjempe med pusten. Endelig oppe beundrer vi de karakteristiske vardene, bygger en sjøl og tar lunsjen med den største som ryggstøtte. Utsikten er formidabel og et unikt utgangspunkt for opplæring i bruken av kart og kompass. Ungene er lærevillige, og snart vet alle at nord er dit kompassnåla peker.

I juni er naturen på sitt mest blomstrende, og veien ned fra fjellet kortes inn med jakt på små og store fargerike planter. Små fingre plukker, og store øyne leter i Floraen etterpå for å finne navn.

Vel fremme på tunet foreviges blomstene på gråpapir med fargestifter og ivrig engasjement. Konsentrasjonen holder en times tid, men da er hodet varmt og kroppen urolig, og i samlet tropp drar vi ned til årets første bad i Esandsjøen. Storsylen er fortsatt hvit, og små barneskropper ser ut som om de er skyllet i skummet kulturmelk. Men iveren er det ingenting i veien med, og hylene gjaller over bølgetoppene. Seansen avsluttes med grilling av pølser og pinnebrød, og når myggen blir for innpåsliten er det alt duket til rømmegrøt rundt hyttas langbord.

Etter middagen er ungene flinke til å aktivisere seg selv, med gjemsel, fotball og rødt lys. Sommerkvelden er varm, og snart lokker de lekelystne ut sine foresatte til gjenerobring av barndommens leker. Tante knute og bro bro brille er populært, men alt begrenses til slutt av myggens hunger og hovne legger.

En ettermiddagstur langs Vådanbekken er en spennende og trolsk opplevelse. Foto: Julie Maske

Ettermiddagstur langs Vådanbekken

Med BT er det mest populært å være med på helgeturer, men man skal ikke overse ettermiddagstilbudet. Barn flest er opptatt med fotball- eller håndballtrening, ballett, spilling og lekselesing. Derfor kan det være fint å gjøre noe helt annet en dag, som å bli med på overraskende vandring med turlleder langs Vådanbekken.

Vi er tre unger og tre voksne som tropper opp til aktiviteten en regnvåt augustdag. Under Granåsen er det grått og trist, men så snart vi tar av fra stien og følger bekkens buktninger blir naturen en skattekiste. Her er skumle fossefall og små revehi, en diger maur-tue, bratte heng og glatte steiner. Og guttene løper, samler sopp og kommer tilbake med det samme spørsmålet; – er disse spiselige? De samler steinsopp, matrisker og kremler i store plastposer, og vil ta med hjem til pappa. – Vi vet ikke om vi skal spise selv, tror ikke det, sier de i kor og fortsetter innsamlingen. Ved et gammelt grantre finner vi nissens skjegg hengende ute til tork, og alle får prøve hvordan det er å ha hengebart med stramme lepper.

Barn og voksne på BT-tur ved Damtjønna. Foto: Julie Maske

Til Barnas Naturverden

I oktober var det på tide å oppdage Barnas Naturverden, med helgetur til Damtjønna i Rennebu. Vi hadde hørt om hytta før, men aldri kommet oss lengre enn til å snakke om det. Nå var det en gylden anledning, med fellestur og andre barnefamilier å dele opplevelsen med. Derfor fylte vi sekkene for enda en annerledes opplevelse i regi av BT, denne gangen til ei ubetjent hytte der vi selv måtte stå for alt av aktiviteter, måltider og leggetid.

Hyttene i Barnas Naturverden står alltid åpne, og er bygget som tradisjonelle sælehus. Det var husene pilegrimene i middelalderen brukte til overnatting på vei til Nidaros. I vår tid er det spennende å sove trangt på benker med reinsdyrskinn rundt et åpent ildsted, med ljore i taket og et fellesrom for oss alle. På Damtjønna må alle stille opp og ta i et tak, både for å holde hytta i gang og for sin egen trivsel. Vi henter vann på omgang, spiser felles

frokost og legger ut på langtur for å bli kjent i området. Stiene er fine, og når man først finner dem, også godt merket. Noen unger er vant til å gå fort og langt, andre trives best med å ta det med ro og spikke på små pinner. Men vi finner en rytme som passer oss alle, og timene fordamper med klatring i berg, forsering av bekker og blåbærplukking. Det som pirrer oss alle er å følge bekken fra Damtjønna. Den går bratt, og har formet skumle juv og små fossefall.

Vi er på stedet i to og en halv dag. Det er langt fra nok til å få utforsket området, og flere av deltakerne snakker om å komme tilbake. Maria sukker tungt mens vi går langs stien på vei tilbake til bilen. – Hit vil jeg gjerne igjen, men da blir det med helt andre mennesker og jeg tror ikke det blir det samme. Å dra på tur med Barnas Turlag er gøy, men jeg skulle så gjerne ha sett noen av de samme barna igjen, sier hun.